1878. X. évfolyam. 156. szám. Kedd, augusztus 13.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VROSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén többi tabelli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Helyeg-díj: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Nem vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyanitt kéziratok sem adatnak vissza.

Debreczen, aug. 13.

A lázadás tüze Boszniában nem csak terjedőben van, hanem ugy látszik, készül átcsapni a szomszéd Szerbiába s innen — ki tudná megmondani hová?

Azt olvassuk ugyanis a lapokban, hogy Szerbia a határszélen 20—40 ezer embert állitott fel, sőt hogy a felkelő bosnyákok soraiban szerbek is harczolnak. Olvassuk továbbá, hogy rendes török katonák igen nagy számmal és montenegróiak egész csapatai küzdenek hadaink ellen s teszik kétségessé a béke okkupátió sikerét.

Hogy török katonák harczolnak ellenünk, azt még megérteni nem nehéz, mert hiszen mi a magas porta birtokára, annak engedélye nélkül léptünk be és a mi több, foglalási szándékkal, — hanem hogy ez a magát nagynak képzelő, de valójában semmivé törpült szerb, és ez a muszka zsoldban álló Montenegró mit akar, azt már csak az tudná megmondani, a ki őket felbolygatta ellenünk. Mert hogy itt egy magasabb rugó van elrejtve, az kétséget nem szenved.

Emlékezzünk csak vissza a nem régen mult dolgokra, látni fogjuk, hogy mindannyiszor, midőn a muszka politika a keleti kérdést akarta felszinre hozni mindig, — nem ő maga, hanem egyenes megbizásából vagy a szerb, vagy bosnyák, vagy montenegrói népet lázitotta fel a porta ellen. Csak az alig lezajlott véres harczok kezdői is a herczegováczok voltak, majd fokonként élesztetett a tüz, mig Szerbiát elragadta heve s egy őt tönkre tevő háboruba vitte a portával. Hogy a végmegsemmisüléstől megmentessék, Andrássy gróf vetette közbe magát s olyan békét eszközölt ki, mely a győztes porta vereségével végződött

S midőn a porta az oroszszal háboruba keveredett, Andrássy minden tekintélye nem volt elegendő, hogy a szerbek a béke feltételeit megtartva nyugton maradjanak; azoknak hatalmasabb nógatójok volt, mint Andrássy, — a muszka czár.

És most mit akarnak? Hát most megvan nekik parancsolva a minden oroszok czárjától, hogy a tüzet elaludni ne hagyják és ha az osztrák-magyar ezredek győzedelmeskednének is a bosnyák csapatokon, Szerbiának akczióba kell lépnie bosnyák testvérei mellett, Montenegró is támogatván őt a tuloldalról. Ebből ismét egy beláthatatlan zavar lesz, melybe belevegyül a török porta tiltakozása is. Muszkaország aztán nem itéli elég erősnek Ausztriát, hogy e zavarban rendet csináljon s kegyesen méltóztatik békitőül fellépni és egészen közvetlen közelünkben olyan állást foglalni, melyből mig egyfelől a már égő tüzet szitja, másfelől a még határainkon belől alvó nemzetiségeket — ugy szür alatt — tettre ébreszti.

Csodálatos vakság ez atyai jó indulatot már a dolog kezdetén nem látni, nem tudni azt, hogy a muszkának ezek az apró nemzetek mindig csak addig és oly czélra kellettek, a mig velök a gesztenyét a tüzből kikapartathatta; nem tudni azt, hogy az orosz kormány ezeket csak azért sutenirozza és tartja fenn, hogy legyen kivel zavart idézni elő s hogy ő a zavarosban halászhasson.

Hanem hát minket a teremtő azzal vert meg, hogy legyenek kormányférfiaink, a kik mig szemöket folyvást személyes hiuságuk magas czéljára függesztik, addig a lábaik előtt tátongó örvényt nem látva, bele zuhanjanak s magukkal ránts ák a nemzetet is.

Nincs ma Európában oly ravasz politikus mint Gorcsakoff herczeg, ki ravasz simulékonysággal akaratának mindig érvényt tud szerezni. Ő vitte ki a ma már nyiltan bevallott három császári szövetséget, mely ismét azt eredményezte, hogy a török-orosz háboru ellen, államunk csak egy szóval sem mert tiltakozni, nehogy a magas barátot megsértse, s az eredmény az lett, hogy az oroszlánrész a muszkának jutott; most pedig ugyancsak Gorcsakoff herczeg tolta be monarchiánkat ebbe a szerencsétlen okkupátióba, hogy igy zavart zavarra halmozván, velünk is mielőbb elszámolhasson s az oly régóta következetesen üzött politikát — a nagy szláv birodalom megalkotását — érvényre emelhesse.

De Tisza Kálmán et Comp. mennek a muszka kéz által megmutatott uton, nem hiszik, — mert hinniök nem szabad, — hogy ott elveszni ugyan szabad, de visszatérni csak becstelenséggel lehet.

Politikai hirek.

— **Közösügy.** A harcztéren elesettek névsorának közétételét már számosan sürgették a kormánynál, s kérdezték, hogy a zepcsei csatában elesettek nevei is miért nem hozattak már nyilvánosságra? S most „illetékes helyről“ azt jelentik, hogy közé volt az téve — a bécsi hivatalos lapban. — Azon apákat, anyákat tehát, kiknek fiai messze földön harczolnak, — annyira sem méltatták, hogy az elesettek neveit magyar lapokban is nyilvánosságra hozták volna. Nade ott volt a bécsi lapban. S ez a közösügy.

— **A magyar kormány** lefoglalja azon sürgönyöket, melyek a harczterről küldetnek akár egyeseknek, akár lapoknak. Persze, hogy az igazat bevalló sürgönyök elferdittetnek, s ilyen állapotban küldetnek meg a czimzettnek. Ebből is megitélhető, hogy milyen „hiteles“ lehet az „egy halott“-ról beszélő táviratok.

Debreczen, aug. 12.

(S. B.) Helyzetünk, melyet a nemzet óhajaival ellentétben cselekvő államférfiak hitvány politikája előidézett: igazán kétségbejtő.

Eltekintve a belügyi dolgoktól: külügyi helyzetünk, az „esetről-esetre“-féle elv keserü gyümölcse, olyan, — mely egyfelől fiaink vérének hullatása által gyöngiti a monarchiát, másrészről a légeszélytelenebbnek, az occupátiónak teljesitése által perczről-perczre közelebb ránczigáltatik az a szörny, mely panszlavizmus képében a nemzeteket rabszolgaságba, Európát pedig vérbe szándékozik süllyeszteni.

De ezt nem látjak a mi szerencsétlen állam férfiaink, nem látnak a török ellenes harczban semmi olyan cselekményt, mely hazánk érdeke ellen szólana.

A török ellenes harczról nem hiszik, hogy az muszka szövetségben vivatik.

Pedig az osztrák-török háboru épen olyan, mint a már lezajlott orosz-török harcz volt; az orosz is, az osztrák is foglalási vágyból kelt harczra, s mindkettőnek igazságtalansága égre kiáltó.

A muszka rabló hadjárat azonban semmisem a jelenlegi osztrák-török háboruhoz képest. Amazt szlávok virták, kik boszu val eltelve, hazugságokkal, egetverő igéretekkel rábeszélve kezdtek harczolni, ez a háboru azonban már nélkülöz mindent. — Itt boszu nem heviti a kebleket; miért is hevitené? Egy védtelen nemzet ellen harczolni nem dicsőség, ellene boszut forralni gyalázat.

Érzik ezt katonáink, kik ott délkeleten bolyonganak, bizonyos czél nélkül, kik harczolni kénytelenek lelkesedés nélkül.

Azzal azonban nem gondolnak intéző emberek semmit, hogy van-e lelkesedés a hadseregben, van-e egyetlen ok, mely e háborut igazolná; ők csak üzik tovább azt a politikát, mely az orosz czárnak tesz szolgálatokat.

Most ujra mozgósitani szándékoznak. A harcztéren még semmi eredmény nem éretett el, daczára, hogy nyolcz ezred van a tüzben. Még négyet mozgósitanak, s ahoz még ujabb kölcsönt kérnek, s csak azután mehetnek katonáink a török ellen harczolni, a délszláv-birodalom felállitását munkálni.

Ez a Tisza-féle politika.

S a nemzet többsége ezt szentesitette szavazata által.

Ám lássa következményeit.

— **BUDAPESTI HIREK. Tüz.** Egy szövetség utczai ház teteje leégett. **A kocsi kerekei alá** került tegnapelőtt este egy kocsis. Az északi vasutnál tüzifát rakott kocsijára, miközben lovai megugrottak, s ő a farakásról a kerekek alá került s veszélyesen megsebesült. **A népszinházban** aug. 25-kén lesz az ezredik előadás, mely alkalommal Soldosné fog játszani a „Sárga csikó“ czimü darabban.

Függetlenségi képviselők.

(5-ik közlemény.)

Böszörmény: Solymossy Bálint (nyert kerület.)
Zenta Majoros István (nyert kerület.)
Csurgó László Imre (nyert kerület.)
Czegléd Verhovay Gyula.
Szt-Lörincz Mende Bódogh.
Makón Verhovay Gyula.
Monor Katona Lajos (nyert kerület.)
Abony Degré Alajos (nyert kerület.)
H.-M.-Vásarhely Németh Albert.
Eger Szederkényi Nándor (nyert kerület.)
Szalánta Nagy Ferencz.

Eddig megválasztatott: 63 függetlenpárti képviselő.

A Zepcze melletti ütközet.

A „Neue Freie Presse“ bővebb tudósitást hoz az aug. 8-ikán Zepcze környékén történt harczról. — Ez már valódi csata volt: első izben mérkőztek ez alkalommal csapataink nagyobb számu rendes török katonasággal. — Az ütközet menete a következő volt: A hatodik hadosztály hadi podgyászostól aug. 7.-én reggel Maglajból három hadoszlopban utnak indult. A főcsapat, a hadosztály parancsnokának vezérlette alatt a főut mentében haladt; elővédjét az első hegyi dandár képezte Polz dandárnok által vezetve. — A jobb szárny a Hartung ezred két zászlóalja Kinnart ezredes vezérlete alatt.

Lopatovecz és Novischer felé ment: a bal szárny, a Maroicic-ezred két zászlóalja Pittel al-ezredes alatt Brankovicztól Vinitsje felé vette utját. Az ellenség kezdetben a Velja-Planina éjszaki szélén foglalt állást. Jobb szárnyunk, igen fáradságos menet után már reggeli 8 órakor csatározásba ereszkedett az ellenség előcsapatával, itt azonban délig nagyobb harcz nem fejlődött ki. Pittel alezredes hadoszlopa azonban már Brankovicnál tulnyomó ellenségre talált, mely azonban mégsem akadályozhatta meg csapatainkat, hogy lépésről lépésre területet ne foglaljanak s az ellenséget második állásába vissza ne verjék.

Az elővéd előcsapata 11 óra felé került tüzbe s ez idő tájt fejlődött ki a harcz az egész vonalon. Az ellenség négy vont csövü ágyuval s röppenttyükkel is dolgozott csapataink ellen. Philippovich s törzskara nem egyszer volt az ágyugolyóknak kitéve.

Harmadfél órakor délután erős vihar támadt, ugyan ekkor az ellenség első állásaiból is ki lett hajtva; s jelentékeny veszteségekkel a tábori-földabroszon a 423-mal jelölt pontig visszaszoritatott. Ekkor kezdődött a támadás az ellenség a második állására. — A középről a Ferencz-Károly gyalogság arczvonalban támad a magaslat ellen, fél 4-re a 27-ik vadász-zászlóaljnak a Ferencz-Károly ezreddel együtt sikerül a magaslaton emelkedő katonai sáncházat elfoglalni, egyszersmind egy rendes redif-zászlóaljat is foglyul ejteni. Az ellenség centrumának tönkretétele szabaddá tette jobb szárnyunkat is, melyet a tulnyomó ellenség már erősen szorongatott. Pittel alezredes ügyes vezetése s a Maroicic-zászlóaljak bátorsága következtében azonban ezen szárny is lassan bár, de folytonosan előnyöket vivott ki az ellenség felett, mely végre centrumának keresztültörése után kénytelen volt a Bosznán gyorsan átvonulni.

6 órakor az ellenség már az egész vonalon gyors és teljes visszavonulásban volt. A jobb szárny a Bosznán gázolt keresztül, a centrum a balszárny a Vranduk magaslatain vonult visszafelé. Midőn 7 órakor csapataink Zepczét elfoglalták, a török lakók a falut elhagyták. Egybehangzó hirek szerint az ellenség ereje 6000 emberre tehető. Közülök 3000 ember harczolt a bal szárny ellen. Az ellenségnek számos halottja van, azonkivül 400 foglyot vesztett, kik között 361 jól fegyverzett rendes katona, egy törzstiszt, 6 tiszt található. Foglyul esett azon kivül még 300 felkelő; mint irják, nagyon elvadult, rongyult nép. A török rendes katonaság jól volt öltözve s felszerelve; katonáink részéről a legjobb bánásmódban, részesültek; még tegnap kellő fedezet alatt Maglajba indultak. — Részünkről főhadnagy Kubin esett el s a Maroicic tiszt veszélyesen megsebesült. Sebesülteink száma 58.

Csevegés a házasságról.

I.

Kinevezett a kormány, a lányokban bővelkedő városba. Még oda sem érkeztem s hivatalt ársaim már elhiresztelték, hogy az uj tisztviselőnek nincs . . . felesége. Mint később értesültem, volt öröm a lányok közt, talán azért, mert vélték, hogy az ujonnan jöttnek valamelyikéjökön megakad majd a . . . szeme, szive. — Valahára egyet füttyentett a gőzös, s én kiszálltam a sváb, rácz, oláh lányokban dus városba. Az állomásnál egy kollegám várt rám.

„Szervusz, Isten hozott! Van-e feleséged?“ volt első szava hozzám.

„Dehogy van, barátom! hiszen tudod, hogy most vagyok először nagyobb fizetésü hivatalban. A miatt nem házasodhattam, pedig volna kedvem hozzá.“

„Annál jobb, lelkem! Legalább becsben leszel a lányok előtt.“

„Hogy-hogy?“ kérdém őt.

„Hát ugy barátom, hogy itt annyi a lány, hogy minden ujjodra akadna . . kettő . . . három.“

„Engedj meg, kincsem! tisztelem becsülöm a törököt, adjon neki Isten, igaz ügye védelmében diadalt, de már bocsás meg, ezt a szokását nem követem. Kivánj bármit, a mi tőlem telik, de ezt ne!“

„Nem ugy te, hanem ládd, itt sok a leány, mint már mondám, a legény nagyon nehezen adja reá magát a házasodásra, azért oly nagyon kedves a nőtlen ember.

Ily beszélgetés közben sétálgattunk a város belseje felé, mi alatt a jövőmenők kiváncsi fürkésző szemmel tekintgettek reánk. Hiába, kis városon az emberek egymást nagyobbára ösmerik. nem ugy a nagy városon, hol gyakran megtörténik, hogy egy fal választja el az embert egymástól, mégis ösmeretlenek.“

„Hát ezek mit bámulnak, tán sose láttak olyan embert mint én? vagy valami csodálatos van rajtam, a mi nézésre méltó?“

„Dehogy! hanem nézd, itt kevesen laknak, mindössze nyolczezeren, s igy az emberek nagyobbára ismerik egymást. Nem ugy van itt mint Budapesten, hol a szomszéd sem gondol a szomszéddal, vagy a jó Debreczenben, hol nagyobbára csak az egy ugyanazon házban lakók tudják egymás nevét. Itt az uj arczot ugyancsak megnézik.“

„Kezét csókolom!“ mondja barátom német nyelven egy nyitott ablakra tekintve, honnan csinos leány dugta ki fejét, nyájasan mosolygva felénk.

„Jó reggelt!“ felelt a sváb nőcske ugyanazon nyelven.

„Hát e kicsoda?“ kérdeztem tiszttársamat. —

„Barátom! ez egy előkelő sváb leány, kinek az apja olyan tulajdonsággal bir, hogy csak azt becsüli, kinek legalább is száz hold szőlleje van, de a mint megtudtam, mégis ideadná nekem ezt a csinos kis teremtést.“

„Vedd el hát! Jó feleség válik belőle.“

„Nem kéne nekem, ha még száz annyi hold szőllőt adnának is vele, mint a mennyi az apjának van.“

„Ne mondd hát! Hiszen vettem észre, mily érdekkel beszéltél róla.“

„Tudod ő kedves leány is, tagadhatatlan, de, — debreczeniesen szólva — nagyon putzos, szeretne minden nap más ruhát venni magára, mégpedig minél czifrábbat, ha az apja engedné. A még nem volna olyan nagy baj, mert van miből, de azon felül olyan leány ő, hogy egész nap nem tenne egy öltést.“

Tovább haladva, megint köszönt a tiszttársam egy még sokkal szebb nőnek.

„És ez ki?“

„Ez meg egy nyugalmazott (penziós) kapitány leánya.“

„Hát talán ezt szemelted ki életed párjának.?“ Kérdém ismét kollegámat, kiről tudtam, hogy a házas életet szereti, s szándéka is van nősülni.

„Isten ments!“

„Ugyan már miért?“

„Csak abból az egyszerü okból, mert tudom azt a közmondást: Nézd meg az anyját, vedd el a lányát! Aztán az is közmondás: Nem messze esik az alma a fájától. Tudd meg az anyja igen házsártos asszony, félek tőle, hogy a leány is olyan lehet, bár áldott szelid egy teremtésnek látszik. Látnád ám akkor, ha haragszik. Egyszer akaratlanul is fültanuja voltam egy jelenetnek, mely közte és anyja közt folyt le. Tudnillik, a leány szeretett volna magának egy uj divatu sleppes (uszós) ruhát varrni. Az anyja nem hagyta. Erre oly nagy csetépaté lőn közöttük, mely a leánynak anyja iránt való szeretetét, tiszteletét nem szép szinben tünteti föl. Már pedig a ki anyjával ugy bánik, hogy szeretne az bánni férjével!

Végre a tiszttársam lakására értünk. Átöltözködvén az uti ruhából, helyet foglaltunk az ablak mélyedésében elhelyezett két széken, s beszélgettünk az elválásunk óta történt, minket érdeklő dolgokról.

Javában folyt a beszélgetés, midőn kopogtattak az ajtón.

„Szabad!“ szólt barátom.

S belép egy magyar cseléd, s azt mondja: tisztelte Komáromy ur a tekintetes urat, legyen szives megizenni tőlem, megérkezett-é a barátja? Ha megérkezett, legyen oly jó jöjjenek el ebédre. Ugy intézkedjenek, hogy délután is ott lehessenek, mert délután a Kellner kisasszonyok is ott lesznek!

„Derék!“ kiálték föl a cseléd eltávozása

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életből.

Irta: **Zombori Gedő.**

(33. folytatás.)

S a hölgy ott marad a férfi kebelén, maga nyujtá a férfiunak édes piros ajakát.

E perczben mögöttök egy hang dördült meg, az ifjut egy erős kéz rázta fel szerelmi mámorából, egy parancsszó kergette el kebleikből a menyországot.

— Ön foglyom!

A hölgy felnézett, a felriasztott érzelem tétovázva tekintett szét.

A fegyveres szolgák látása, az erőszak, melylyel az ifjat kebléről leragadták, az egyik lelki állapotból a másikba való átszökés megrázta egész idegrendszerét, egy sikoltással ájultan összeomlott.

A ki karjaiba felölelte csinos katonatiszt volt, az elfogó csapat vezére, a mi régi ismerősünk Bettlerfracz báró.

Bodor nem állott ellent; tudta hogy ennek egyszer meg kell lenni. Nem emelte halálos csapásra erős izmait, hatalmas karjait, azok ellen, a kik boldogsága mámorából felriasztá; élvezte annak csókját, a kiért a nagyszerü müvet készité; ész, sejtelem minden azt mondá neki, megfejthetetlen előérzet egész biztonsággal tudatta vele, — hogy ennél több öröm, gyönyör, nagyobb boldogsághoz reménye sem lehet.

— A törvényt, a végzetet ki nem játszhatja senki.

De azt, hogy más tartsa karjaiban, a kit ő oly tisztán, ártatlanul, gyöngéden szeretett, bálványozott el nem türheté. Oda lépett a tiszthez, szemei villámot szórtak:

— Félre! foglya vagyok; de a hölgyet önnek érinteni nem szabad.

Gyöngéden, de erélyesen átvette karjaiba az alélt hölgyet. Ott piroslottak előtte, halvány arczczal ellentétesen, mintha vérrel telve volnának a bibor ajkak. Oda csókolta e gyönyörkehelyre szerelmét, életét; elmerengett kimondhatatlan boldogsággal a szép arczon, érezte szivén lassan, de dobogni a hölgy szivét, elmerült nézésében a kifejlett báj tündér világának s vitte karjaiban egyedül tanutlanul a drága terhet....

A kisérni akarókat visszatartá szemeinek öldöklő villáma.

— Meg vagy jutalmazva gazdagon, suttogá, s ugy érzé mintha nagyon boldog lenne.

Lehelyezé Aydát ágyára. S ekkor a gondolatban, hogy örökre elvesztő őt, mintha egy köny tört volna fel... Letörlé:

— Maradj férfi a mi voltál, gyengének lenned nem szabad!

Megindult; az ajtónál lábai legyökeredztek, visszarohant az elalélthoz, leomlott ágya előtt, csókjaival elárasztá, bájos arczát, tiszta homlokát, piczinyke karjait, ráborult, hogy szivének melegével életre hozza... Végre... végre... az ájult feliélegzett, felnyitá szép sötét szemeit... Ah de hová lett azokból a gyujtó sugár? — Megmozdultak az ajkak, de hang nélkül, megéledtek a vonások, élet derült a homlokra, élet, de öntudat nélkül.

Bodor tán észre sem vette ezt. Neki elég volt a tudat, hogy él. Még egyszer utoljára egy csók az ajkra, egy édes merengés szépségén annak, a ki örvé volt, és nem boldogtalanul mint a ki a társadalomra nézve örökre elveszett, nem lesujtva, mint a ki a magasból, hová emelkedett, egyszerre zuhant a mélybe, a melyből felemelkedni nem fog többé, nem kétségbeesve, mint a ki mindent elvesztett, hanem nyugodtan, mint a kinek az élet mindent megadott: kiterjeszté áldásra kezeit....

— Légy áldva, légy boldog egyetlen örök szerelmem!

S azzal feltárta az ajtót. Foglárai ott állottak a nagyszerü csarnok szépségétől elragadtatva, a bámulattól a hölgy ájulása és a férfi magatartásától lesujtva, ott állottak szótlanul, kővé meredve.

Az ifjunak, a fogolynak kellett felrázni foglárait.

Oda lépett a tiszthez.

— Most már mehetünk.

Bodor kocsija ott állott az udvar nehéz vaskapuja előtt. Nem megalázódva, hanem lelki magasságának egész tudatában intett a tisztnek, hogy üljön fel.

A hintó a városháza előtt állott meg. — Kiszállottak,

— Fiu! hiven szolgáltál, e hintó és lovak legyenek tiéd, árát forditsd gyermekeid neveltetésére, szólott a kocsishoz.

A törvényteremben szomoru arczczal, de tisztelettel fogadta a város főbirája.

— Barátom! Sajnálom, de kötelességemet teljesitnem kellett, a kényszeritett tett, életem legszomorubb cselekménye.

— Csak a történik mindig, a minek meg kell történni, felelt egykedvüleg a fogoly.

Este volt, néma csendes este. Bartha az élet zajától elvonulva keresett elfáradt, elgyötört lelkének enyhülést; de ott sem volt madára a mult s jelen alakjai zsibongtak agyában. Amazok a szép gyermek és az első ifju évek boldog korszakából, s már nem vala szivében ezek után semmi, egy percznyi sovárgás; ezek merész remények, hirnév s dicsőségről suttogtak az ábránd kéjmámorában uszó kebelhez. Nagyszerünek álmodá jövőjét, s elragadtatásában hitte, hogy mindez való: midőn mögötte egy suttogó hang rázta fel szobája csendjét, hogy zaja lelkébe ütődve, felébressze álmodozásaiból:

— Bartha ur!

Kis ősz alak szólt, kit az ifju soha sem látott, — Bartha megrezzent és zavartan kérdezé:

— Mit keres ön itt . . . ki ön?

— Egy ember, ki meghalt és él, és a ki egy jó barátot keres, a ki barátjának merje mondani azt, a kit a törvény és társadalom elitél, kit ma megvetnek, szégyelnek azok, kik tegnap lánglelke előtt hizelegve csusztak. Bodor el van fogva....

— Elfogva?! kiáltott az ifju.

— Elfogva, megsemmisitve mint bankócsináló.

— Bankócsinálás? ez nagy bün! Százakat, ezreket tesz koldusokká, megfosztja véres verejtéke munkájától a szegényt, elrabolja az özvegy kenyerét, az arva örökségét. Oly nemes gondolkozásu férfi mint ő, miként tudta ily csalással beszennyezni lelkét.

(Folyt. köv.)

után, ide ugyan jó volt eljönni. Gondolom, szellemesbnél szellemesb nőkkel társaloghatunk!

„Dehogy, barátom! épen az ellenkező. Tudod, a kihez ebédre vagyunk hiva, igen barátságos uri ember a felesége is szellemes nő, de a háziasszonynak, a hol laknak, van két barátnéja, a Kellner kisasszonyok, kedves teremtések, de — megvalva az igazságot — nem venném el egyikőjöket sem feleségül, legalább a hogy most gondolkozom, nem. Azt hiszem pedig mindig ugy vélekedem. Tudod egy kiesit légvárakon kapkodnak, elérhetlen dolgokról álmodoznak, e mellett a munkálkodásnál kisebb gondjuk is nagyobb!

Elérkezvén az étkezés ideje, a mikor a gyomor, hatalmas urként parancsolgatni kezd, mi is utnak indultunk.

Azt mondja a közmondás: szénégetőnek tőkén a szeme. Ez magyarázza meg azt, hogy mi az utközben is a házasságról beszélgettünk.

Hallgasd csak, mondja barátom! hogy megjártam. Egy házban béreltem egy hónapos szobát. Már jó ideje, hogy ott laktam. Egyszer csak haza megyek, s asztalomon egy virágbokrétát láttam. Csak gondolkoztam, ki tehette ezt? Ezentnl most egy majd más meglepetésben részesültem. Most a zongorám volt virágokkal behintve, majd az albumom első lapján találtam illatos papirba téve egy hajfürtöt, a mi nagyon hasonlitott a házi kisasszony hajához. Később, szürettáján egy kosár szőllőt pillantottam meg asztalomon. De már ez ellen protestáltam. (Tán azért mert protestans vagyok.) Utánnajártam ki tehette azt. Nem volt nehéz megtudni. A házi kisasszony cselekedte, kivel elfoglaltságom miatt alig váltottam ott létem alatt pár szót. Azért is jó volt protestálni, egyebek közt, mert mint később megtudtam, a kisasszonyra nagyon ráillett e szólásmód: a hányat lát, annyit szeret.

VIDEK.

Tasnád, 1878. aug. 4.

T. szerkesztő ur! A tasnádi választókerület is kimondta tegnap itéletét Tisza K. országrontó politikája felett, midőn a hivatalos pressió minden neme alkalmazásának daczára is 56 szavazat többséggel képviselőül Szongot Jakab függetlenségi pártit megválasztotta. — Hogy miképen járt el a kormánypárt, azt feslesleges jellemeznem, mert hiszen annak bizonyságait az egész ország minden kerülete halmozva tudná elszámlálni, elég az hozzá, hogy a bosnyák párt itt is megkapta a nagy orrot. — Zilahon azonban Szikszay Lajos kormánypárti győzött, de ő is el mondhatja, hogy nem kiván még egy ily válságos csatába bocsátkozni, midőn egy teljesen uj ember Mártonfi kassai tanár, mint a független párt jelöltje ellenében alig nehány szóval tudott többségre jutni, azt is a torkig itatott oláh atyafiak segélyével nyerte. — A diósadi kerület fájdalom, szintén mamelukot fogott Dull László alispán személyében, kit azonban azért választottak meg, hogy a megye szabaduljon tőle, s annál fogva megválasztatása a megyében általános örömet okozott. — Szilágy-Somlyón Br. Bánffy Albert egyesült ellenzéki lett képviselővé kikiáltva. — A szilágycseki kerületben Pap György ellenzéki, — kinek ellen jelöltje sem volt.

Általános meghatottságot okozott nálunk Br. Baldácsi halála, reméljük és hisszük azonban, hogy Debreczen az uj választásnál is hü fog maradni ön magához. **Szilágysági.**

UJDONSÁGOK.

* **A városi bizottsági tagok** figyelmét fölhivjuk a holnap tartandó rendkivüli közgyülésre. A szőnyegre kerülő tárgyak fontosságánál fogva óhajtjuk, hogy a képviselő testület teljes számban jelennék meg a közgyülésben.

* **Az iparos ifjuság** egy része által rendezett mükedvelői előadás (Tolonez) az este közkivánatra ismeteltetett. Hanem a közönség nem igen érdeklődött a jótékony czél iránt mert nagyon kevés számmal jelent meg az előadáson. Az első előadásról tegnap már elmondottuk nézeteinket, most csak azt kell hozzá tennünk, hogy ez sokkal jobban sikerült mert a szereplők mentve voltak az előbb uralkodott lámpaláztól. Csak Roggenbacher Jul. (Angyal Liszka) hangja volt kissé fátyolozott, bizonyosan hülés következtében, mi azonban csinos játékának még sem volt hátrányára. Az előadás végén Szücs Eszti k. a. lejtette őseink gyönyörü magántánczát, — melynek láttára visszaképzeltük magunknak ama dicsőségteljes időket, midőn még csakis igy tudtak tánczolni. Szebbnél szebb változatokban mutatta be ősi tánczunk méltóságát s mondanunk sem kell, hogy a közönséget elbájolta. Részünkről őszinte elismeréssel adózunk a kis müvész tánczának.

* **A vásár** mulófélben van. A vidékiek legnagyobb része már eltávozott innen. A szarvasmarha s lóvásárnak is a mai nappal vége lesz.

* **„Magyar Compass“** pénzügyi közgazdászati és vasuti évkönyv hatodik évfolyama megjelent és beküldetett szerkesztőségünkhöz. Mihók Sándor a kiadó és szerkesztő, valóban kitartó szorgalommal állitja össze évről-évre a „Magyar Compass“-t. Különös elismerést érdemel a roppant halmazu anyagnak gyüjtése és lelkiismeretesen történt feldolgozása körül kifejtett szorgalom és kitartás. Mindazonáltal sajnos, hogy közönségünk, de különösen az érdeklett intézetek és társulatok, nem részesitik érdemlett pártfogolásban a hézagpótló vállalatot. Erre vonatkozólag nem tartjuk feleslegesnek közölni, a „Compass“ szerkesztője hozzánk intézett levelének végsorait: „Bizalmas közlés gyanánt“ legyen szabad végül kijelentenem, hogy vállalatom, melyet minden legkisebb támogatás nélkül évről évre önerőmből tartok fenn, daczára megerőltetett szorgalmam és kitartásomnak, anyagi hasznot alig hogy jövedelmez, mert egyes hazai intézetek igy válik támogatni vállalatomat ha erre egy évnek kihagyásával csak minden második évben fizetnek elő, — van továbbá nehány vidéki intézet, mely évkönyvemet 6 éven át még nem is látta, — van végül ilyen magyar intézet is, mely az 5 hóval későbben megjelenő és 2 forintal drágább bécsi német „Compast“ szivesebben támogatja, mint szérény nemzeti vállalatomat.“

* **Gyilkosság.** Tegnapelőtt este a cserén helybeli lakos Dalmi Károly majorosát Csontos Ferenczet agyonütötte a 19 éves Molnár József kocsis azért, mivel a majoros figyelmeztette, hogy gazdája kaszálójába ne hajtsa a lovakat. Csontos Ferencz az ütés következtében azonnal meghalt; a gyilkos pedig elfogatott.

* **A holdfogyatkozás,** mely tegnap az éjféli órákban végbe ment, noha csak részletes volt, a rendkivül kedvező idő folytán, ritka szép égitüneményt tárt föl a szemlélőnek. Az éj beállásával teljesen kiderült égboltozaton, tiszta fényben ragyogott a tele hold; már fölhágott utjának legmagasabb pontjára, midőn $^3/_4$ 12 órakor gyenge homály ködfátyolként beburkolni kezdé kelet felé eső oldalát, melyet csakhamar a föld oda vetett sürübb árnyéka követett. Lassan-lassan fogyott a hold sárga korongja, de csak feléig, mert ekkor — $^1/_2$ 2 óra tájban visszafordult az árnyék s a hold hajnali 3 órára visszanyerte előbbi ezüst fényét.

* **A pozsonyi explozió.** Mint már emlitettük lapunkban is, a pozsonyi dinamitgyár tegnapelőt délután borzasztó durranás kiséretében felrobbant, s a robbanás öt ember életét kioltotta. E vérfagyasztó szerencsétlenség pár perccel 4 óra előtt következett be s a durranás még a legtávolabbi városrészekben is egy ágyudörgés benyomását tette a lakosságra. A gyárban e perczben szerencsére nem öt, hanem csak két munkás foglalkozott s igy több élet nem esett áldozatul; az egyiket, Gőczi Sámuel hevüt, megtalálták a szerencsétlenség szinhelyén sértetlenül, miből kilátszik, hogy nem a rom ütötte agyon, hanem a légnyomás ölte meg. — Honnan, miből eredhetett a felrobaanás, azt nem lehet tudni, valami vigyázatlanságból eredőnek tartják, nyilván leesett valami s e nyomástól gyuladt meg a glycerin. A roppant zajra, durranásra Pozsony egész lakossága megdöbbent: senki sem tudta megfejteni a szokatlan hang okát. Utóbb a városi mérnökkel egy bizottság sietett a helyszinre, a mely a tényálladékot felvette s a hely elzárására nézve megtette az intézkedéseket. Egy onnan eredő tudósitás azt mondja, hogy maga a lőpor-torony megmaradt. — Most kiki csak azon hálálkodik a jó véletlennek, hogy több embert nem ért a szerencsétlenség.

* **Tiszai Dániel** örököseinek könyvnyomdáját ajánljuk a t. közönség figyelmébe. E nyomda felvállal mindennemü nyomdai munkát, s azt a legcsinosabbban állitja ki. — Ajánljuk figyelembe.

LEGUJABB.

— **Bécs**, aug. 12. A 7-dik hadosztály 8-án Jajcze mellett ellenségre bukkant. **Kilencz órai harcz** után az ellenség jobbszárnya összetöretett, s futásra kényszerittetett. A 13-dik hadtest Zemicza felé nyomul.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi

csak akkor valódi

ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten konstatálták czégem és védjegyem meghamisitását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok, csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára I forint o. é.

valódi minőségben kapható az X-szel jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak: Debreczenben (x*) Göltl Ferd. gyógyszerész. (x*) Dr. Rothschneck Emil gyógysz. (x*†) Vecsey Viktor gyógysz. (x) Mihalovics István gyógysz. (x) Tamássy Károly gyógysz. (x*) Geréby Fülöp. **Fehérgyarmat** (x) Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** (x) Ray Lajos gyógyszerész. **Kisvárda** (x) Balkányi F. **Mándok** (x) Türk J. A. gyógysz. **Miskolcz** (x) Mayer R. gyógysz. (x) Pasteiner Ferencz. (x†*) Ujházy Károly gyógysz. **Nagybánya** (x) Haracsek József és fia. **Nyiregyháza** (x†*) Tirscher Gyula gyógysz. **Nyirbakta** (x) D. Kohányi gyógysz. **Szolnok** (x) Horánszky István gyógysz. **T.-Ujlak** (x) Royko Viktor gyógysz. **Zilah** (x) Weisz Samu gyógysz. **Szathmár** (x) Losonczy József.

Salicyl-szájviz. A foggyógyászat legilletékesebb tekintélyei itélete szerint kitünő óvszer a fogfájás ellen, melynek hatása egyszersmind üditő és rothadás ellen is jó. Ára 60 kr.

428 46— **A Moll,** k. k. Hof-Lieferant, **Wien,** Tuchlauben Nr. 9.

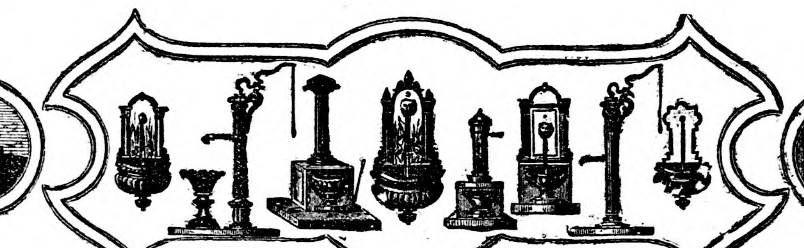

Bürgermeister Antal s T.

Budapest, Therézváros, gyárutca 6. sz.

ajánlják mindennemü házi kutak és gépszivókból, átveszik minden kutmunkák készitését,

Ártézi kutak furását minden szélességben és mélységben

vizvezetékek rakását és készitését egész városok, kertek és egyes házak számára; fürdők és diszesen kiállitott fürdőszobák berendezését, szagtalan szobaárnyékszékek szállitását és felállitását a legjutányosabb áron.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik hogy Sallay Gábor csődtömögéhez tartozó, az elepi 144. telekkönyvben jegyzett 8000 frtra becsült kösiszegi 8 nyilas vagyis 45 catastrális hold szántóföld, az 1878. évi augusztus hó 28-dik napján, szükség esetén sept. hó 28-ik napján mindig délelőtt 10 órakor, a helyszinen a kösiszegi pusztán megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog:

Kikiáltásiár a becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitüzött birtok nem fog eladatni.

Arverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben, vagy ovadékképes papirban csődtömeggondnok Báthory Sándor ügyvéd kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó, 4, 6, 8 hónap alatt 6% kamatokkal együtt a csődtömeggondnoknál lefizetni.

A feltételek többi része a törvényszéknél a csődtömeggondnoknál megtudható.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitüzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesitést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyujtsák be: különben azok az árverés folyamát nem gátolván egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 1878. évi julius hó 26-ik napján.

Becske Lajos, h. elnök. **Ujfalussy István,** h. jegyző.

(276.)

Hirdetmény.

A Hajdumegye és sz. kir. Debreczen város területére alakitott felszóllamlási bizottság, a kereseti-adó, tőke kamat-adó, nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adója tárgyában beadott felebbezéseket f. évi Augusztus hó 14-dik napján s — az ünnep és vasárnapokat kivéve — folytatólag az ezt követő napok délutánjain 3 órától kezdve a helybeli ref. collegium pénztári helyiségében veendi nyilvános tárgyalás alá.

Miről Hajdumegye s sz. kir. Debreczen város tisztelt közönsége ezennel értesittetik.

Debreczen, 1878. augusztus hó 10-én.

Hajdumegye s sz. kir debreczen városi királyi adófelügyelő.

(291.)

Árverési hirdetés.

A Bodrog-keresztúri birtokosság részéről közhirré tétetik, miszerint f. év augusztus 21-én, d. e. 9-kor az italmérési jog Bodrog-Keresztúrban több egymásután következő esztendőkre nyilvános árverés utján haszonbérbe fog kiadatni.

A közbirtokosság nevében:

Freyler József, tiszttartó.

(261)

Árverési hirdetés.

Alulirott mint megbizott ügyvéd közhirré teszi, hogy önkéntes árverés utján leendő eladás végett kezeihez letett külömböző arany, ezüst ékszerek és más drágaságok általa a f. 1878. évi augusztus 14-ik s következő napjain mindenkor reggel 8 órától kezdve helyben széchényi-utczán a gr. Dégenfeld ház alatt az ugy nevezett Kápolnássy Imre féle arany-müves bolt helyiségben azonnali kész pénz fizetés mellett gyári áron alól is eladatnak mihez az árverelni szándékozók meghivatnak.

Márk Endre, ügyvéd.

(292.)

Védjegygyel — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász..kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói

csász. királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit, kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

KIRÁLYMALOM

GÖR-ÁRPAKÁSA-GYÁR

HEDERICH és STRAUSZ-tól

Budapesten

ajánlják az általánosan kedvelt **gyártmányukat**, mint

görárpakását
árpakása-lisztet
hámozó borsót
tengeri-kását
} uj kásából

a legjutányosabb gyári áron.

Próbák és **árjegyzékek** kivánatra ingyen küldetnek.

(270.)

Magyar asphalt-részvény-társaság

Budapesten, váczi kör-ut 8 szám.

Alulirt igazgatóságnak van szerencséje tudomásra hozni, hogy Felső-Dernán birtokában levő kiterjedt, gazdag hazai asphalt-telepei folytán azon kellemes helyzetben van, miszerint minden, az asphaltirozás szakmájába vágó munkát a legjobb sikerrel, s oly jutányos árakon képes teljesiteni, melyek minden versenyzést meghaladnak. Tisztelettel ajánlja magát:

a) a t. cz. közigazgatási hatóságoknak járdák és kocsiutak burkolására;

b) a t. cz. vasuti igazgatóságoknak és épitési vállalkozóknak perronok készitésére, előcsarnokok burkolására és hidboltozatok fedésére;

c) a t. mezőgazdáknak cséplőhelyek, magtarok és istállók burkolására;

d) gyártulajdonosoknak a gyári helyiségek, és háztulajdonosoknak udvarok és folyósok burkolásár, pinczék és pinczelakások szárazon tartására; isoláló-rétegek készitésére nedves falaknál, mintán az asphalt a réve és fagomba ellen a leghathatósab óvszer.

e) Végül bátorkodunk a t. katonai hatóságok becses figyelmét a laktanyák és kórházaknak asphaltbevonások által czélszerüen és könnyen leendő tisztantarthatására vezetni, nemkülönben az asghaltirozást boltozatoc helyiségek tökéletesen szárazon tartására különösen ajánlani.

Az igazgatóság az általa teljesitet munkák jóságáért kölcsönös megállapodás szerint több évi jótállást nyujt, valamint tekintetbe vehető esetekben a fizetési feltételekre is méltánnyos figyelemmel van.

Az igazgztóság:

Visontai Kovách László, elnök.

Dániel Ernő. **Hanover Miksa.** **Popper István.** **Ifl. gr. Ráday Cedeon.**

A felügyelő tanács:

Gregersen Guilbrand. **Dr. Mandello Károly.** **Mádossy György.**

(290.)

Kiadó tulajdonos: **Vértessi Lajos.**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.